

НОВИНИ | СУСПІЛЬСТВО

У двох областях «де-юре немає жодної громади Московського патріархату» – предстоятель ПЦУ

Радіо Свобода Ростислав Хотин

15 жовтня 2026, 19:37

Предстоятель Православної церкви України Епіфаній під час запису інтерв'ю Радіо Свобода

У Львівській та Івано-Франківській областях юридично не залишилося жодної релігійної громади **УПЦ (МП)** , розповів в [інтерв'ю Радіо Свобода](#) предстоятель Православної церкви України Епіфаній. За словами митрополита, процес переходу релігійних громад до ПЦУ – «поступовий», і «йде хвилю» із західних регіонів на схід.

«Якщо ми проаналізуємо зараз ситуацію у Львівській та Івано-Франківській областях, то у Львівській вже де-юре, і в Івано-Франківській, немає жодної громади Московського патріархату», – зазначив Епіфаній.

Водночас у Тернопільській області, за його словами, залишаються кілька десятків таких громад, зосереджених переважно довкола [Почаївської лаври](#). Предстоятель ПЦУ назвав її «останнім форпостом російської церкви» на заході України.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Суд визнав протиправним наказ, у якому УПЦ була визнана афілійованою із Московським патріархатом

«Але ніхто не вірив у те, що і [Києво-Печерська лавра](#) буде належати Православній церкві України. Складуться такі обставини, за яких і Почаївська лавра теж буде належати ПЦУ», – наголосив митрополит.

За словами Епіфанія, до складу ПЦУ вже входять понад дев'ять тисяч релігійних громад, а понад дві тисячі громад [перейшли](#) до неї з УПЦ (МП).

«Згідно зі статистикою й останнім нашим підрахунком, це вже понад дев'ять тисяч релігійних громад, які належать до складу ПЦУ. Офіційно вже зареєстровано близько двох тисяч, а може, навіть більше двох тисяч релігійних громад, які долучилися до нашої великої родини Православної церкви України з боку Московського патріархату. Цей процес триває. Він поступовий, тому що громади визначаються згідно з українським законодавством, ухвалюють відповідне рішення і реєструють його в органах державної влади, бо є певні умови...Звісно, що всі б хотіли, можливо, щоб це було швидше, але цей процес складний», – зазначив Епіфаній.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Під впливом диявола». Митрополит Епіфаній про домовляння з Путіним, УПЦ та війну

Окремо предстоятель ПЦУ наголосив, що переходи громад до Православної церкви України відбуваються мирним шляхом і на основі вільного волевиявлення вірян.

Він додав, що представники УПЦ (МП) вдаються до провокацій, щоб створити враження примусового характеру переходів.

«Ми завжди про це свідчимо мирно, спокійно і з любов'ю, тому що з боку російської церкви ми бачимо провокації. Вони це роблять спеціально для того, щоб показати назовні для інших, що цей процес відбувається примусово, але це неправда, тому що більшість у громаді приймає рішення і змінює відповідно юрисдикцію», – сказав митрополит.

На запитання про те, чи чиниться тиск на релігійні громади під час переходу, Епіфаній відповів заперечно.

«Тиску немає. Вони говорять про те, що нібито відбувається захоплення, але це сама громада приймає відповідне рішення. І виходить, що їхня ж громада, яка належала до Московського патріархату, намагається сама захопити свій храм? Ну, воно виглядає трішки дивно, але це процес демократичний, процес вільного вибору. Ми живемо в демократичній вільній країні і тому, згідно із законодавством, будь-яка громада має право зробити зміну юрисдикції», – наголосив предстоятель ПЦУ.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Перевірка УПЦ (МП): переслідування віруючих чи боротьба із російським впливом?

Епіфаній також назвав ознаки, які, на його думку, свідчать про збереження зв'язків УПЦ (МП) із Російською православною церквою. Серед них – неопублікований статут після собору у Феофанії в травні 2022 року, положення про зв'язок із РПЦ у статутних документах і відсутність звернення до Вселенського патріархату щодо визнання автокефалії. Він також додав, що митрополит Онуфрій та інші ієрархи УПЦ (МП) досі фігурують на офіційних ресурсах РПЦ.

Предстоятель Православної церкви України заявив, що церква готова до діалогу з УПЦ (МП) і неодноразово пропонувала розпочати переговори про можливе об'єднання. Однак її керівництво, як стверджує митрополит, не демонструє готовності до офіційних зустрічей.

«Ми відкриті як ПЦУ. Ми неодноразово закликали, закликаємо. Я звертався безпосередньо до митрополита Онуфрія і всіх, хто з ним. Ми створили відповідну комісію синодальну для того, щоб розпочати хоча б елементарно спілкування, почати діалог, сісти за стіл переговорів. Але з їхнього боку немає жодного бажання», – зазначив Епіфаній.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Епіфаній: Ми не проти, щоб в Україні в майбутньому було представництво РПЦ

Водночас, за словами Епіфанія, всередині УПЦ (МП) є священники і представники єпископату, які підтримують об'єднання з ПЦУ. Він згадав про підписантів із близько 400 парафій, які виступали за діалог. Однак, як стверджує предстоятель ПЦУ, керівництво УПЦ (МП) не дає згоди на такі ініціативи.

Як приклад він навів ситуацію в Хмельницькому, де громада Покровського кафедрального собору вирішила змінити юрисдикцію. За словами митрополита, місцевий архієрей висловив готовність до спілкування з ПЦУ, але згодом, каже він, його усунули від керівництва єпархією за рішенням Священного синоду. Епіфаній припустив, що подібні випадки можуть стримувати інших священнослужителів від відкритої підтримки об'єднання.

«Але таке внутрішнє спілкування є, неформальне, і я думаю, що настане час, коли та здорова, справді проукраїнська частина все ж таки доєднається до нашої Православної церкви України, а ті, які не бажають – ну, ми їх не змусимо», – підсумував предстоятель ПЦУ.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

У Львові скандал через участь у заході митрополита УПЦ (МП)

У серпні минулого року Державна служба України з етнополітики і свободи совісті (ДЕСС) ухвалила рішення про визнання Київської митрополії Української православної церкви (Московського патріархату) афілійованою із забороненою іноземною релігійною організацією. УПЦ (МП) оскаржувала це рішення.

У квітні 2026 року суд скасував наказ ДЕСС про затвердження висновку релігієзнавчої експертизи Статуту УПЦ на наявність церковно-канонічного зв'язку з Московським патріархатом.

Тепер ДЕСС зобов'язана повторно розглянути питання щодо складання і затвердження висновку релігієзнавчої експертизи Статуту про управління УПЦ на наявність церковно-канонічного зв'язку з Московським патріархатом.

22 липня 2026 року Державна служба України з етнополітики та свободи совісті також заявила, що виявила ознаки афілійованості Почаївської Свято-Успенської лаври з Російською православною церквою. За результатами дослідження, лавра

входить до структури Київської митрополії УПЦ, яку ДЄСС раніше визнала афілійованою з РПЦ.

У травні 2025 року предстоятель УПЦ (МП) Онуфрій [заявив](#), що собор у Феофанії 2022 року засвідчив самостійність церкви і її відмежування від Московського патріархату. За його словами, зі статуту прибрали положення про зв'язки з РПЦ.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Крок до заборони: УПЦ (МП) визнана афілійованою із РПЦ. Що далі?

ПІДПИСУЙТЕСЯ НА [TELEGRAM](#) РАДІО СВОБОДА

Ростислав Хотин

Працював кореспондентом агентства Reuters у Києві, на Всесвітній службі «Бі-Бі-Сі» в Лондоні, кореспондентом телеканалу «1+1» та агенції УНІАН у Брюсселі, а нині – редактор Радіо Свобода в Празі.

Новини

Новини | Суспільство